

وَمِنْ دَعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِسْتِجَارَةِ بِاللَّهِ

« دَعَايِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ فِي پناه جوئی به خدا »

این دعای نورانی در کتاب مَهْجُ الدَّعَوَاتِ وَ مَنَهْجُ الْعِبَادَاتِ اثر سید بن طاووس متوفای ۶۶۴ هجری قمری و در کتاب های دیگری همچون البلد الامین و الدرر الحصین کفعمی، زاد المعاد و بحار الانوار علامه مجلسی آمده است.

لَا مُرِ الْمُؤْمِنِينَ وَكَانَ يَدْعُوهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ع وَبِالْقُرْآنِ وَالصَّادِقِ ع وَعَرَضَ هَذَا الدَّعَاءَ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَثْمَانَ قَدْ سَأَلَ اللَّهَ نَفْسَهُ فَقَالَ مَا مِثْلُ هَذَا الدَّعَاءِ وَقَالَ قِرَاءَةُ هَذَا الدَّعَاءِ مِنْ أَفْضَلِ الْعِبَادَةِ.

محمد بن عثمان بن سعید عمری، (متوفای ۳۰۵ ق) دومین نایب از ثواب اربعه امام زمان پس از پدرش عثمان بن سعید است. او ابتدا وکیل امام زمان و از دستیاران پدر بود و پس از وفات پدر، قریب به چهل سال (۲۶۵-۳۰۵ ق) نیابت امام زمان (عج) را در عصر غیبت صغری بر عهده داشت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ آمَنْتُ بِكَ مُخْلِصًا لَكَ عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ

خدایا تو پروردگار منی و من بنده تو، بتو ایمان دارم و خود را تا آنجا که بتوانم در عمل به پیمان و وعدهات خالص گرداندم

أَتُوبُ إِلَيْكَ مِنْ سُوءِ عَمَلِي وَأَسْتَغْفِرُكَ لِذُنُوبِي الَّتِي لَا يَغْفِرُهَا غَيْرُكَ أَصْبَحَ ذُلِّي مُسْتَجِيرًا بِعِزَّتِكَ
وَأَصْبَحَ فَقْرِي مُسْتَجِيرًا بِغِنَاكَ

و از کردار بدم بدرگاہت توبه کنم، و از تو آمرزش خواهم برای آن گناہانی که جز تو کسی آنها را نیامرزد، (خدایا) خواری من اکنون خود را به عزت تو پناهنده کرده و نیازمندیم در حالی شب را بروز آورده که خود را به بی‌نیازی تو پناهنده کرده

وَأَصْبَحَ جَهْلِي مُسْتَجِيرًا بِحِلْمِكَ وَأَصْبَحْتُ فَلَّةَ حِيلَتِي مُسْتَجِيرًا بِقُدْرَتِكَ وَأَصْبَحَ خَوْفِي مُسْتَجِيرًا بِأَمَانِكَ
وَأَصْبَحَ دَائِي مُسْتَجِيرًا بِدَوَائِكَ وَأَصْبَحَ سُقْمِي مُسْتَجِيرًا بِشِفَائِكَ

و نادانیم در حال پناہندگی ببردباری و شکیب تو بامداد کرده و بیچارگیم در حال پناہندگی بقدرت و نیروی تو صبح کرده، و ترسم در حال پناہندگی به امان (و امنیت) تو بامدادان نموده، و دردم در وضع پناہندگی به درمان و شفای تو شب خود را بروز آورده

وَأَصْبَحَ حَيْنِي مُسْتَجِيرًا بِقَضَائِكَ وَأَصْبَحَ ضَعْفِي مُسْتَجِيرًا بِقُوَّتِكَ وَأَصْبَحَ ذَنْبِي مُسْتَجِيرًا بِمَغْفِرَتِكَ
وَأَصْبَحَ وَجْهِي الْقَانِي الْبَالِي مُسْتَجِيرًا بِوَجْهِكَ الْبَاقِي الدَّائِرِ الَّذِي لَا يَبُلَى وَلَا يَفْنَى

و محنت من پناهنده بقضا و قدر تو گشته، و ناتوانیم خود را به توانائی تو پناهنده ساخته، و گناہم در حال پناہندگی به آمرزش تو بامداد کرده، و روی فانی و فرسوده‌ام به ذات باقی جاویدان تو پناه برده آنکه فرسوده نگردد و فنا نپذیرد.

يَا مَنْ لَا يُورِيهِ لَيْلٌ دَاغٌ وَلَا سَمَاءٌ ذَاتُ أَبْرَاجٍ وَلَا حُجُبٌ ذَاتُ أَرْجَاجٍ وَلَا مَاءٌ ثَجَّاجٌ فِي قَعْرِ بَحْرِ عَجَّاجٍ

ای آنکه در پرده نکند (و نپوشاند چیزی را) از او، نه شب سیاه و نه آسمان برج دار، و نه پرده‌های لرزان،

و نه آب های متراکم در قعر دریای خروشان

يَا دَافِعَ السَّطَوَاتِ يَا كَاشِفَ الْكُرْبَاتِ يَا مُنْزِلَ الْبَرَكَاتِ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ

ای جلوگیری کننده از حملات (دشمنان) ای برطرف کننده هر اندوه و سختی، ای فروفرستنده برکات از فراز هفت آسمان

أَسْأَلُكَ يَا فَتَّاحُ يَا مُرْتَّاحُ يَا مَنْ بِيَدِهِ خَزَائِنُ كُلِّ مِفْتَاحٍ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّاهِرِينَ الطَّيِّبِينَ

از تو می‌خواهم ای کارگشا، ای پر جود و عطا ای فرح بخش ای که بدست او است گنجینه‌های هر کلید- که اولاد درود فرستی بر محمد و خاندان محمد آن پاکان پاکیزه

وَأَنْ تَفْتَحَ لِي مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَنْ تَحْجُبَ عَنِّي فِتْنَةَ الْمُوَكَّلِي

و (ثانیا) خیر دنیا و آخرت را بروی من بگشائی، و این فتنه‌ای را که بر من موکل گشته از من بپوشانی و بگردانی

وَلَا تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ فِيْهِلِكُنِي وَلَا تَكِلْنِي إِلَى أَحَدٍ طَرْفَةَ عَيْنٍ فَيَعْجِزَ عَنِّي

و آن را بر من مسلط نگردانی که مرا بهلاکت رساند، و چشم بر همزدنی مرا بکسی وامگذاری که از (اداره) من ناتوان گردد

وَلَا تَحْرِمْنِي الْجَنَّةَ وَارْحَمْنِي وَتَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ وَاكْفِنِي بِالْحَلَالِ عَنِ الْحَرَامِ

وَالطَّيِّبِ عَنِ الْخَبِيثِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

و از بهشت مرا محروم نکنی، و بمن رحم کنی، و مسلمانم بمیرانی، و بشایستگانم ملحق سازی، و بوسیله حلال مرا از حرام کفایت فرمائی، و بپاک از ناپاک بازم داری، ای مهربانترین مهربانان.

اللَّهُمَّ خَلَقْتَ الْقُلُوبَ عَلَى إِرَادَتِكَ وَفَطَرْتَ الْعُقُولَ عَلَى مَعْرِفَتِكَ

خدایا دلها را روی اراده خویش آفریدی، و خردها را بر معرفت و شناسائی خودت خلق فرمودی

فَتَمَلَّمْتُ الْآفِئْدَةَ مِنْ مَخَافَتِكَ وَصَرَخْتُ الْقُلُوبُ بِأَوَّلِهِ

پس خردها از ترس تو پریشان و مضطرب گشته، و دلها باشتیاق تو بانگ در آورده

وَتَقَاصَرُ وَسْعُ قَدْرِ الْعُقُولِ عَنِ الثَّنَاءِ عَلَيْكَ وَانْقَطَعَتْ الْأَلْفَاظُ عَنْ مِقْدَارِ مَحَاسِنِكَ وَكَلَّتِ الْأَلْسُنُ عَنْ إِحْصَاءِ نِعَمِكَ

و طاقت قدرت عقول از ثنای پرتو کوتاه آمده، و الفاظ از مقدار خوبیهای تو منقطع گشته، و زبانها از شماره نعمتهای تو کند گشته

فَإِذَا وَجَلَتْ بِطُرُقِ الْبَحْثِ عَنْ نِعَتِكَ بَهْرَتُهَا حَيْرَةُ الْعَجْزِ عَنْ إِدْرَاكِ وَصْفِكَ

پس هر گاه در راههای بحث از وصف تو درآید، سرگردانی و حیرت عجز از ادراک وصف تو بر او چیره گردد

فَهِيَ تَرَدَّدُ فِي التَّقْصِيرِ عَنْ مُجَاوِزَةِ مَا حَدَّدَتْ لَهَا إِذْ لَيْسَ لَهَا أَنْ تَتَجَاوَزَ مَا أَمَرَتْهَا

و همچنان در کوتاهی خود از گذشتن آن حدی را که برایش معین فرموده بودی سرگردان است،

زیرا حق نداشت از آنچه دستورش داده بودی تجاوز کند

فَهِيَ بِالْأَقْدَارِ عَلَى مَا مَكَّنَّتْهَا تَحْمَدُكَ بِمَا أَنْهَيْتَ إِلَيْهَا وَالْأَلْسُنُ مُنْبَسِطَةٌ بِمَا تُمْلِي عَلَيْهَا

پس این زبانها با همان قدرتی که بدانها داده‌ای بخاطر نعمتهائی که به آنها رسانده‌ای تو را ستایش کنند و به واسطه همان عطائی که بر آنها کرده‌ای باز است

وَلَا عَلَى كُلِّ مَنْ اسْتَعْبَدْتَ مِنْ خَلْقِكَ إِلَّا يَمْلُؤُا مِنْ حَمْدِكَ

و البته تو را بر هر یک از بندگانت که او را ببندگی بر گرفته‌ای این حق مسلم است که از ستایش تو خسته نشوند

وَإِنْ قَصُرَتِ الْمَحَامِدُ عَنْ شُكْرِكَ عَلَى مَا أَسَدَيْتَ إِلَيْهَا مِنْ نِعَمِكَ

و اگر چه ستایشها کوتاه است از اینکه شکر تو را در برابر آن نعمتها که به بندگانت داده‌ای بجا آورند

حَمْدُكَ بِمَبْلَغِ طَاقَةِ جَهْدِهِمْ [حَمْدُ الْحَامِدُونَ وَاعْتَصَمَ بِرَجَاءِ عَفْوِكَ الْمُقْصِرُونَ وَأَوْجَسَ بِالرُّبُوبِيَّةِ لَكَ الْخَائِفُونَ وَقَصَدَ بِالرَّغْبَةِ إِلَيْكَ الطَّالِبُونَ وَانْتَسَبَ إِلَى فَضْلِكَ الْمُحْسِنُونَ

ولی ستایشگران هر یک باندازه کوشش و طاقت خود ستایشت کنند، و تقصیرکاران نیز بامید عفو تو چنگ زنند، و ترسناکان به پروردگاری تو احساس ترس کنند، و جویندگان، اشتیاق بتو را قصد دارند و نیکوکاران خود را بفضل تو منسوب کنند

وَكُلُّ يَتَّقِي فِي ظِلَالِ تَأْمِيلِ عَفْوِكَ وَيَتَضَاءَلُ بِالذُّلِّ لِحَوْفِكَ وَيَعْتَرِفُ بِالتَّقْصِيرِ فِي شُكْرِكَ

و هر کدام در سایه آرزوی عفو تو بسر برند، و بخواری خود را بخاطر ترس از تو کوچک و ناتوان دانند و به کوتاهی کردن در سپاسگزاریت اعتراف کنند

فَلَمْ يَمْنَعْكَ صُدُوفُ مَنْ صَدَفَ عَنْ طَاعَتِكَ وَلَا عُكُوفُ مَنْ عَكَفَ عَلَى مَعْصِيَتِكَ

و با این حال نه اعراض آنان که از اطاعت تو اعراض کرده و نه ملازمت آنان که بر گناه ملازم گشته‌اند تو را باز ندارد

إِنْ أَسْبَغَتْ عَلَيْهِمُ النِّعَمُ وَأَجَزَلَتْ لَهُمُ الْقِسْمُ وَصَرَفَتْ عَنْهُمْ النِّقْمَ وَخَوَّفَتْهُمْ عَوَاقِبُ النَّدَمِ

از اینکه نعمتهای خود را بر ایشان فرو ریخته و کامل گردانی، و بهره‌هاشان را فراخ و وافر کنی، و بلاها را از ایشان بگردانی، و از سرانجام ندامت زایش آنان را بیم دهی

وَصَاعَفَتْ لِمَنْ أَحْسَنَ وَأَوْجَبَتْ عَلَى الْمُحْسِنِينَ شُكْرَ تَوْفِيقِكَ لِلْإِحْسَانِ

و بهره هر که را احسان کند دو چندان کنی، و واجب فرمودی بر نیکوکاران سپاسگزاری توفیقی را که بر احسان بدانها داده‌ای

وَعَلَى الْمُسِيءِ شُكْرَ تَعَطُّفِكَ بِالْأَمْتِنَانِ - وَوَعَدَتْ مُحْسِنَهُمْ بِالزِّيَادَةِ فِي الْإِحْسَانِ مِنْكَ

و بر گنهکار سپاسگزاری مهربانیت را بر نعمت بخشی بدو، و به نیکو کارشان وعده زیاده در احسان از خود دادی

فَسُبْحَانَكَ تُشِيبُ عَلَى مَا بَدَّوهُ مِنْكَ وَانْتِسَابُهُ إِلَيْكَ وَالْقُوَّةُ عَلَيْهِ بِكَ وَالْإِحْسَانُ فِيهِ مِنْكَ وَالتَّوَكُّلُ فِي التَّوْفِيقِ لَهُ عَلَيْكَ

پس تو را سپاس باد که پاداش نیکو دهی بر چیزی که آغازش از تو و بتو منتسب است، و نیروی بر آدای آن نیز به توفیق تو و احسان در آن نیز از جانب تو، و توکل بر توفیق یافتن بدان نیز بر تو است

فَلَكَ الْحَمْدُ مُحَمَّدٌ مَنْ عَلِمَ أَنَّ الْحَمْدَ لَكَ وَأَنَّ بَدَأَهُ مِنْكَ وَمَعَادُهُ إِلَيْكَ حَمْدًا لَا يَقْصُرُ عَنْ بُلُوغِ الرِّضَا مِنْكَ

پس تو را ستایش، ستایش آن کس که میداند ستایش برای تو است، و آغازش از تو، و بازگشتش بسوی تو است چنان ستایشی که کوتاه نیاید از رسیدن خوشنودیت در نعمت هایش

حَمْدٌ مَنْ قَصَدَكَ بِحَمْدِهِ وَاسْتَحَقَّ الْمَزِيدَ لَهُ مِنْكَ فِي نِعَمِهِ وَلَكَ مُؤَيَّدَاتٌ مِنْ عَوْنِكَ وَرَحْمَةٌ تُخَصُّ بِهَا مَنْ أَحَبَبَتْ مِنْ خَلْقِكَ

و تو را کمک دهنده‌هایی است از کمک خود و مهر و رحمتی است که مخصوص داری آن را بهر یک از آفریدگانت که دوستش داری

وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاخْصُصْنَا مِنْ رَحْمَتِكَ وَمُؤَيَّدَاتٍ لُطْفِكَ بِأَوْجِبِهَا إِلَّا قَالَاتِ

پس درود فرست بر محمد و خاندان محمد و ما را مخصوص دار بدان قسمت از مهر خویش و کمک دهنده‌های لطف خود که برای چشم‌پوشیهای تو از همه کارگرتر

وَأَعْصِمِهَا مِنَ الْإِضَاعَاتِ وَأَنْجَاهَا مِنَ الْهَلَكَاتِ وَأَرْشِدِهَا إِلَى الْهَدَايَاتِ

و از ضایع شدن از همه محفوظتر، و از نظر هلاکت و نابودی از همه نجات بخش‌تر

وَأَوْقَاهَا مِنَ الْآفَاتِ وَأَوْفِرْهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ وَأَنْزِلْهَا بِالْبَرَكَاتِ وَأَزِيدْهَا فِي الْقِسَمِ

و از آفات از همه نگهدارنده‌تر، و از نظر حسنات و بهره‌های نیکو از همه وافرتر، و از جهت برکات از همه فروزتر، و در بهره از همه بیشتر

وَأَسْبِغْهَا لِلنَّعْمِ وَأَسْتَرِهَا لِلْعُيُوبِ وَأَغْفِرْهَا لِلذُّنُوبِ إِنَّكَ قَرِيبٌ مُجِيبٌ

و در نعمتها از همه ریزان‌تر، و برای عیبها از همه پوشنده‌تر، و برای نادیدنیها از همه پنهان‌کننده‌تر و برای گناهان از همه آمرزنده‌تر باشد، که براستی تو (ببندگان) نزدیک و اجابت‌کننده (دعایشان) هستی.

فَصَلِّ عَلَى خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَصَفْوَتِكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ وَأَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ بِأَفْضَلِ الصَّلَوَاتِ

و درود فرست به برگزیده از خلق و منتخب از آفریدگانت، و آمین بر وحیت به بهترین درودها

وَبَارِكْ عَلَيْهِ بِأَفْضَلِ الْبَرَكَاتِ بِمَا بَلَغَ عَنْكَ مِنَ الرِّسَالَاتِ

و برکت ده بر او ببهترین برکتهای، بخاطر آنکه پیامهای تو را رساند

وَصَدَعَ بِأَمْرِكَ وَدَعَا إِلَيْكَ وَأَفْصَحَ بِالْأَلَا ئِلِ عَلَيْكَ بِالْحَقِّ الْمُبِينِ حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ

و فرمان تو را با آواز بلند ابلاغ فرمود، و مردم را با نشانه‌ها (و معجزات) بر تو با حق آشکار بسوی تو دعوت کرد تا وقتی که مرگش فرا رسید

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الْأَوَّلِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ وَعَلَىٰ آلِهِ وَآهِلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ

و درود فرستد خدا بر او در میان پیشینیان و درود فرستد خدا بر او در پسینیان و بر دودمان و خاندان پاکیزه‌اش

وَاخْلُقْ لَهُ فِيهِمْ بِأَحْسَنِ مَا خَلَقْتَ بِهِ أَحَدًا مِنَ الْمُرْسَلِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

و جانشین باش در آنان به بهترین وجهی که جانشینی کنی یکی از رسولان خود را ای مهربانترین مهربانان.

اللَّهُمَّ لَكَ إِرَادَاتٌ لَا تُعَارِضُ دُونَ بُلُوغِهَا النِّهَايَاتِ قَدْ انْقَطَعَ مُعَارَضَتُهَا

خدایا و تو را اراده‌ها و خواسته‌هایی است که برای رسیدنش به‌هدفهای خود چیزی با آن معارضه نکند

بِعِجْزِ الْإِسْطِطَاعَاتِ عَنِ الرَّدِّ لَهَا دُونَ النِّهَايَاتِ

و عجز قدرتها برای جلوگیری از رسیدن به‌هدفها مانع از معارضه آنها گشته

فَأَيُّهُ إِرَادَةٌ جَعَلَتْهَا إِرَادَةً لِعَفْوِكَ وَسَبَبًا لِلتَّيْلِ فَضْلِكَ وَاسْتِثْنَاءًا لِلْخَيْرِكَ

پس هر یک از این اراده‌ها را که اراده عفو و گذشت خود مقرر کرده‌ای و سبب رسیدن فضل و فرو ریختن خیر خود ساخته‌ای

فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآهِلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ وَصَلِّهَا اللَّهُمَّ يَدَوَامٍ وَابْدَأْهَا بِتَمَامٍ إِنَّكَ وَاسِعُ الْخَبَاءِ كَرِيمُ الْعَطَاءِ
مُجِيبُ الدُّعَاءِ سَمِيعُ الدُّعَاءِ.

پس از آنکه بر محمد و خاندانش درود فرستی - خدایا این اراده‌ای را که در این باره فرموده‌ای، همیشگی و جاویدانش کن، و کاملش گردان، که براستی تو فراخ بخشش و بزرگوار عطا و پاسخده هر ندا، و شنوای هر دعائی.